

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Kempisweg 1a te Kelpen-Oler

Rapportnummer 19-0300

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Kempisweg 1a te Kelpen-Oler

Januari 2020

Rapportnummer: P19-0300

Opdrachtgever: Bergs Advies

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: M.A. den Otter

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Amfibieën en reptielen	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	17
5.1	Beschermde gebieden.....	17
5.2	Beschermde soorten	17
5.3	Advies en aanbevelingen	19
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	19
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen de huidige bedrijfsbebouwing grotendeels te slopen op de locatie Kempisweg 1a te Kelpen-Oler. Op deze locatie wordt nieuwe bedrijfsbebouwing ten behoeve van de pluimveehouderij gerealiseerd. In verband met de door te lopen MER-procedure is het noodzakelijk voorgenomen plannen te toetsen aan de natuurwetgeving. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

Foto 1. Het zuidwesten van de vier te slopen stallen

Foto 2. Het noordoosten van de vier te slopen stallen

Foto 3. Opening onder de dakplaten

Foto 4. Opening onder de dakplaten met nestmateriaal

Foto 5. Ruimte tussen de dakrand en de muur

Foto 6. Ruimte tussen de dakrand en de muur

Foto 7. Nest in een boom ten noordwesten van de stallen

Foto 8. Klein waterbassin

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer heeft het voornemen de vier stallen in het westen te slopen. Op deze locatie wordt nieuwe bedrijfsbebouwing ten behoeve van de pluimveehouderij gerealiseerd, zoals is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Kempisweg 1a te Kelpen-Oler (bron: Bergs Advies)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

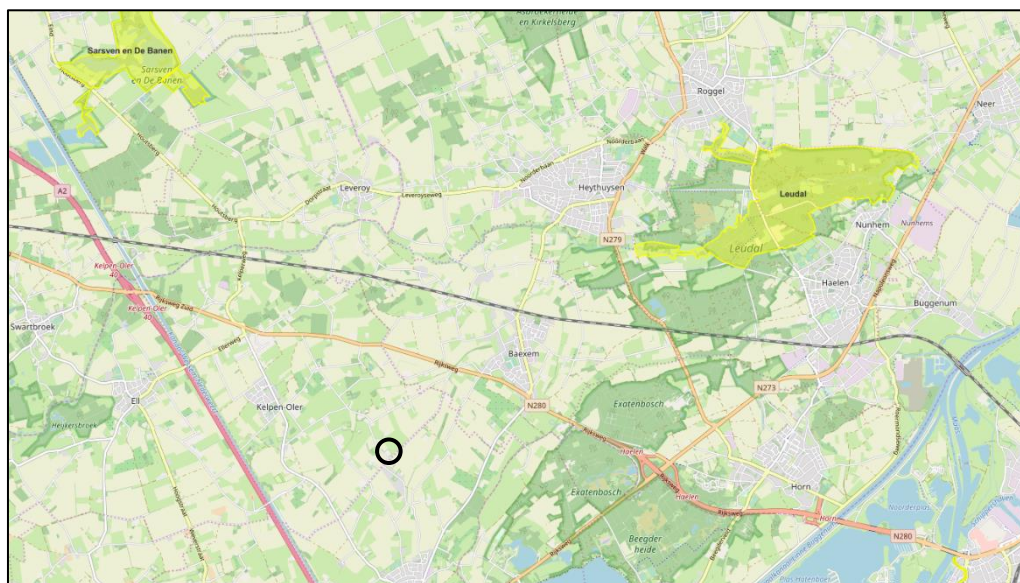
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 8 januari 2020 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: regenachtig, bewolkt, windkracht 3 en circa 12 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 5,0 kilometer afstand ten noordoosten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft Natura 2000-gebied Leudal. Ten noordwesten ligt het gebied Sarsven en De Banen op circa 6,2 km afstand.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Door de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is het uit te sluiten dat negatieve effecten optreden als gevolg van geluid, licht en trilling.

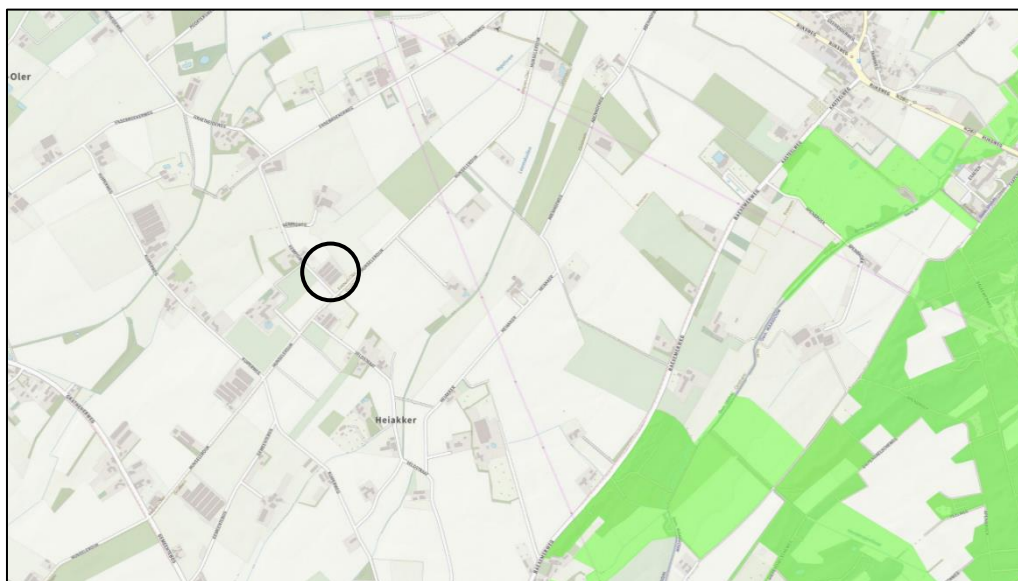
Als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden en de bedrijfsactiviteit in het plangebied zal sprake zijn van stikstofemissie. Depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden kan negatieve effecten tot gevolg hebben op de natuurwaarden. De hoeveelheid stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen op Natura 2000-gebieden moet worden bepaald middels een stikstofberekening met het programma AERIUS Calculator. Wanneer het resultaat van de berekening een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($< 0,00$ mol N/ha/jaar) laat zien, moet vervolgens ecologisch worden beoordeeld of sprake is van (significant) negatieve effecten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Limburg bestaande uit de Goudgroene natuurzone) heeft als doel

om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuur op de website van provincie Limburg, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNN ligt op circa 1,4 kilometer ten oosten van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte cirkel) ten opzichte van het NNN (groen)
(bron: <https://www.polviewer.nl/>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het NNN veroorzaken de voorgenomen plannen geen negatief effect op het NNN (zoals versnippering en verstoring door geluid of geluid). Het is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het NNN.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (5 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van geluid, licht en trilling. Het is niet uit te sluiten dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ontstaat als gevolg van de voorgenomen plannen. Middels een berekening met AERIUS calculator dient de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te worden bepaald. De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied grote leeuwenklauw is waargenomen (§3.3 Wnb).

- + Grote leeuwenklauw is een zeldzame plant die voorkomt in Zuid-Limburg, het Deltagebied en het rivierengebied. De plant groeit op zonnige, open plaatsen met kalkhoudende grond, in bermen langs onverharde wegen, akkers, waterkanten, braakliggende grond, dijken, tuinen en langs spoorwegen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat voor deze en andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Volgens gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb), grote vos en spiegeldikkopje (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.
- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- + Spiegeldikkopje is een zeer zeldzame standvlinder die op dit moment alleen nog voorkomt in de Limburgse en Noord-Brabantse Peel. De waardplanten voor de rups zijn hennegrass en pijpenstrootje; soms boskorssteel of riet. Het spiegeldikkopje leeft in vochtige tot natte grazige ruigten bij beekbegeleidende broekbossen of hakhoutbosjes en (gedegenerende) hoogveengebieden.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en/of de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Hiermee is ook het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied gevlekte witsnuitlibel is waargenomen (§3.2 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied zijn beekrombout, bosbeekjuffer en gevlekte glanslibel waargenomen (alle §3.3 Wnb).

Binnen het plangebied is geen geschikt permanent oppervlaktewater aanwezig en daarmee ontbreekt het aan geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.

De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.

De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Vanwege het ontbreken van geschikt permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één tot vijf kilometer afstand van het plangebied de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.3 Wnb) voorkomt.

Vanwege het ontbreken van geschikt permanent oppervlaktewater is het voorkomen van grote modderkruiper en andere (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (§3.3 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied zijn bastaardkikker, meerkikker (beide §3.3 Wnb), heikikker, kamsalamander en poelkikker (alle §3.2 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is een klein waterbassin aanwezig, met steile oevers, troebel water en het ontbreekt aan waterplanten (foto 8). Dit water is ongeschikt voortplantingshabitat voor amfibieën. Het plangebied is matig geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Door de grote hoeveelheid aan verharding en ontoegankelijke bebouwing zijn er voor amfibieën weinig schuilmogelijkheden. Het is mogelijk dat amfibieën zich ingraven onder de bomenrij in het gazon om te overwinteren. Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker en meerkikker kunnen voorkomen in het plangebied. Voor heikikker, kamsalamander en poelkikker is het plangebied ongeschikt.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) is waargenomen, en op een afstand van één tot vijf kilometer is hazelworm (§3.3 Wnb) waargenomen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij graafwerkzaamheden in het gazon en het verwijderen van de bomen kunnen verscholen amfibieën worden verstoord of verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij graafwerkzaamheden één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Voor Alpenwatersalamander geldt deze vrijstelling niet. Onder de Wet Natuurbescherming mag voor Alpenwatersalamander gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar Alpenwatersalamander voorkomt (onder de bomenrij in het gazon), vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soort. Dit betekent dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd in de periode half april tot half oktober.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek is een houtduif in het plangebied gezien en één oud vogelnest in een boom (foto 7).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw (alle §3.1 Wnb).

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vogels door de grote hoeveelheid verharding en bebouwing. Wel is nestgelegenheid aanwezig in de bomen ten noordoosten en noordwesten van de stallen. Hier zijn geen jaarrond-beschermde nesten aangetroffen. De vier westelijke stallen bieden geschikte nestgelegenheid voor huismus onder de dakplaten (foto's 3 en 4). Voor gierzwaluwen zijn de openingen in de stallen te laag bij de grond en voor uilen zijn de openingen in de stallen te klein.

Effectbeoordeling

Bij het snoeien of kappen van bomen en struiken kunnen nesten worden vernietigd en broedende vogels worden verstoord. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vogels doordat in de omgeving meer geschikt foerageergebied aanwezig is en blijft.

Bij het slopen van de vier stallen gaat mogelijk nestgelegenheid voor huismussen verloren. Het vernietigen van huismusnesten is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Huismusnesten zijn jaarrond beschermd.

Mitigerende maatregelen

Het snoeien of kappen van bomen en struiken (indien nodig) moet worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Voor het slopen van de stallen is mogelijk een ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek kan uitwijzen of nesten van huismus aanwezig zijn. Indien deze aanwezig blijken te zijn is het verkrijgen van een ontheffing noodzakelijk voor de sloop. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden genomen. Indien uit nader onderzoek blijkt dat huismussen geen gebruikmaken van de gebouwen, kunnen deze worden gesloopt.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. De dakranden van de vier te slopen stallen bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen (foto's 5 en 6). Vleermuizen hebben voldoende aan kleine kieren en openingen om in weg te kruipen. In het plangebied zijn geen mogelijkheden aanwezig voor vliegroutes van vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene (spits)muizen, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, steenmarter, vos, wezel, wild zwijn (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer zijn bunzing, damhert en hermelijn waargenomen (alle §3.3 Wnb).

De stallen zijn niet toegankelijk voor grondgebonden zoogdieren, er zijn dus geen verblijfplaatsen aanwezig voor bijvoorbeeld algemene (spits)muizen en

egels. Het gazon onder de bomenrijen is geschikt als niet essentieel onderdeel van het leefgebied voor algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas.

Het plangebied is ongeschikt voor das, eekhoorn, ree, steenmarter, vos, wezel, wild zwijn, bever, bunzing, damhert en hermelijn. Het plangebied is deels omheind door een hek en dus ontoegankelijk, het overige deel is onaantrekkelijk of zelfs ongeschikt voor bovengenoemde zoogdieren.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen, tijdens en na de werkzaamheden blijft het geschikt. Tevens is en blijft in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied aanwezig.

Bij het slopen van de vier stallen gaan mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen verloren en kunnen vleermuizen worden verwond.

De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op leefgebied van algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende en meer geschikt leefgebied aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Voor het slopen van de stallen is mogelijk een ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek kan uitwijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Indien deze aanwezig blijken te zijn is het verkrijgen van een ontheffing noodzakelijk voor de sloop, tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden genomen. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen geen gebruikmaken van de gebouwen, kunnen deze worden gesloopt.

Voor algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas geldt in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij graafwerkzaamheden één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (5 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van geluid, licht en trilling. Het is niet uit te sluiten dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ontstaat als gevolg van de voorgenomen plannen. Middels een berekening met AERIUS calculator dient de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te worden bepaald.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de kernkwaliteiten van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.3 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vogels door het grote aandeel aan verharding en bebouwing. In de omgeving is en blijft voldoende geschikt foerageergebied voor vogels aanwezig. In de bomen in het plangebied is nestgelegenheid aanwezig voor algemene vogelsoorten. De bomen zijn ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Het kappen van de bomen dient te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van vogels en wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het is niet uit te sluiten dat in de stallen, onder de dakplaten huismussen nestelen. Bij het slopen van de stallen kunnen huismusnesten verloren gaan, dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk dat nader onderzoek is uitgevoerd naar het gebruik van het plangebied door huismus. Indien huismussen het plangebied niet gebruiken kunnen de stallen worden gesloopt (afhankelijk van het vleermuisonderzoek). Indien huismussen de stallen gebruiken om te nestelen is het verkrijgen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk voor het slopen van de stallen. Tevens is het nodig dat mitigerende maatregelen genomen dienen te worden.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, de werkzaamheden hebben hierop geen significant negatief effect. De bomenrijen in het plangebied hebben geen verbindende functie en dienen daarom niet als essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Tussen de dakranden en de muren van de stallen kunnen vleermuizen verblijven. Bij het slopen van de stallen kunnen deze verblijfplaatsen verloren gaan, dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk dat nader onderzoek is uitgevoerd naar het gebruik

van het plangebied door vleermuizen. Indien vleermuizen het plangebied niet gebruiken kunnen de stallen worden gesloopt (afhankelijk van het huismusonderzoek). Indien vleermuizen de stallen gebruiken als verblijfplaats is het verkrijgen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk voor het slopen van de stallen. Tevens is het nodig dat mitigerende maatregelen genomen dienen te worden.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker kunnen het gazon en de bomenrij in het plangebied gebruiken als land- en overwinteringshabitat. Graafwerkzaamheden in het gazon dienen te worden uitgevoerd tussen 15 april en 15 oktober zodat rekening wordt gehouden met de overwinteringsperiode van Alpenwatersalamander.

Algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas kunnen het plangebied gebruiken als een niet-essentieel onderdeel van het plangebied. Het plangebied biedt voor deze soorten geen verblijfplaatsen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas.

Voor algemene (spits)muizen, egel, konijn, haas, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker geldt in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij graafwerkzaamheden één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegen-heden	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Huismus	§3.1 Wnb (nest wel jaarrond beschermd)	Nestgelegen-heden	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Alpenwater-salamander	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Graafwerk-zaamheden uitvoeren tussen 15 april en 15 oktober

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine water-salamander en meerkikker	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek laten uitvoeren
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foeragegebied	Nee	Nee	-
Algemene (spits)muizen, egel, konijn en haas	§3.3 Wnb	Leefgebied	Nee	-	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. De bomen worden gekapt buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgeval aanwezig is.
2. De graafwerkzaamheden in het gazon en de bomenrij plaatsvinden tussen 15 april en 15 oktober.
3. Bij graafwerkzaamheden in het gazon voorzichtig en in één richting wordt gewerkt zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten.
4. Nader onderzoek wordt uitgevoerd naar huismussen en vleermuizen.

5.4 Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Huismusonderzoek kan worden uitgevoerd door de dakplaten te lichten en naar (sporen van) nesten te zoeken tussen 15 september en 1 maart, of door twee veldbezoeken tussen 1 april en 20 juni.
- + Vleermuisonderzoek kan worden uitgevoerd door vijf veldbezoeken tussen mei en september.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien vleermuisverblijfplaatsen of huismusnesten aanwezig zijn in de stallen moet voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Limburg.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.

- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 2-1-2019
- + Natuur provincie Limburg, <https://www.polviewer.nl/>, 2-1-2020
- + NDFF - quickscanhulp.nl 24-12-2019 11:28:21
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.